

Kinh Đại Bát-Nhã Ba-La-Mật-Đa
(Trọn bộ 24 tập)

Hán dịch: Tam Tạng Pháp Sư Huyền Trang
Việt dịch: Hòa Thượng Thích Trí Nghiêm
Khảo dịch: Hòa Thượng Thích Thiện Siêu
Sài Gòn 1998

--- o0o ---

Tập 22
QUYỂN THỨ 535
HỘI THỨ BA

Phẩm
THÍ THẢY
Thứ 29 - 4

Thiện Hiện phải biết: Các Bồ-tát Ma-ha-tát này thường nên tu hành Bồ thí Ba-la-mật-đa như thế. Do Bồ thí Ba-la-mật-đa đây, từ sơ phát tâm cho đến rốt ráo chẳng đọa ác thú, nghèo hèn, biên quê. Vì muốn lợi vui các hữu tình nên phần nhiều sanh đạo người, làm vua Chuyển Luân giàu sang tự tại, nhiều điều lợi ích. Sở dĩ vì sao? Vì theo giống oai thế cảm quả như vậy. Nghĩa là Bồ-tát kia làm vua Chuyển Luân, thấy kẻ xin đến bèn khởi nghĩ này: “Ta vì việc chi trôi lăn sanh tử làm vua Chuyển Luân? Đâu ta chẳng vì lợi vui hữu tình trụ trong sanh tử hưởng quả báo tốt đây chẳng vì việc chi khác?”. Khởi nghĩ

này rồi, bảo kẻ xin rằng: “Tùy người cần dùng các thứ của cải, ta đều thí cho. Khi người lấy của như lấy của mình chớ nghĩ của ai. Sở dĩ vì sao? Ta vì các người nên được yên vui mà thọ thân đây, chứa nhóm của cải, nên của cải đây là các người sở hữu, tùy người tự lấy, hoặc tự thọ dụng, hoặc chuyển thí người, chớ sanh nghi nan”.

Bồ-tát Ma-ha-tát này khi thương xót hữu tình như thế, vô duyên đại bi mau được viên mãn. Nhờ đại bi đây mau viên mãn, nên dù hằng lợi vui vô lượng hữu tình mà đối hữu tình đều vô sở đắc, cũng lại chẳng đắc thắng quả cảm được, năng như thật biết chỉ do lời nói thế tục thi thiết nhiều thứ việc lợi vui các hữu tình. Lại như thật biết việc đã thi thiết đều như tiếng vang ảnh tượng, tuy hiện tựa có mà không chân thật. Do đây đối pháp đều không chỗ lấy.

Thiện Hiện phải biết: Các Bồ-tát Ma-ha-tát thường nên tu hành Bồ thí Ba-la-mật-đa như thế, là đối hữu tình không điều đoái luyến. Cho đến năng thí xương thịt tự thân, huống chẳng năng thí xả các của cải bên ngoài, nghĩa là các của cải nhiếp thọ hữu tình khiến mau giải thoát sanh lão bệnh tử.

Cụ thọ Thiện Hiện bèn thưa Phật rằng: Những của cải nào nhiếp thọ hữu tình khiến mau giải thoát sanh lão bệnh tử?

Phật bảo: Thiện Hiện! Là tu Bồ thí cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa sở hữu của cải. Hoặc trụ nội không cho đến vô tánh tự tánh không sở hữu của cải. Hoặc trụ chơn như cho đến bất tư nghì giới sở hữu của cải. Hoặc trụ khổ tập diệt đạo thánh đế sở hữu của cải.

Hoặc tu bốn niệm trụ cho đến tám thánh đạo chỉ sở hữu của cải. Hoặc tu bốn tĩnh lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định sở hữu của cải. Hoặc tu không, vô tướng, vô nguyện giải thoát môn sở hữu của cải. Hoặc tu tám giải thoát cho đến mười biến xứ sở hữu của cải.

Hoặc tu Tịnh quán địa cho đến Như Lai địa sở hữu của cải. Hoặc tu Cực hỷ địa cho đến Pháp vân địa sở hữu của cải. Hoặc tu tất cả đà-la-ni môn, tam-ma-địa môn sở hữu của cải. Hoặc tu năm nhãn, sáu thần thông sở hữu của cải. Hoặc tu Như Lai mười lực cho đến mười tám pháp Phật bất cộng sở hữu của cải. Hoặc tu đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả sở hữu của cải. Hoặc tu pháp vô vong thất, tánh hằng trụ xả sở hữu của cải.

Hoặc tu nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí sở hữu của cải. Hoặc được quả Dự lưu cho đến Độc giác Bồ-đề sở hữu của cải. Hoặc hành hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát sở hữu của cải. Hoặc chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề sở hữu của cải.

Thiện Hiện phải biết: Các cửa cải thiện pháp như thế thấy nhiếp thọ hữu tình, khiến mau giải thoát sanh lão bệnh tử. Các Bồ-tát Ma-ha-tát thường đem các thứ cửa cải như thế phương tiện khéo léo nhiếp thọ hữu tình, khiến mau giải thoát sanh lão bệnh tử các khổ.

Lại nữa, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa, tự hành Bồ thí Ba-la-mật-đa. Khuyên các hữu tình hành bồ thí rồi, nếu thấy hữu tình hủy phá tịnh giới rất sanh thương xót mà bảo đó rằng: Các người đều nên thọ trì tịnh giới, ta sẽ thí người các thứ cửa cải khiến người đêm dài không điều thiếu thốn. Bởi các người thiếu dụng cụ sanh sống hủy phá tịnh giới gây các ác nghiệp, ta sẽ tùy người bị thiếu của vật gì đều cấp thí cho khiến không bị thiếu. Các người an trụ tịnh giới luật nghi lần hồi sẽ năng làm tan ngăn mé khổ, nương pháp Tam thừa, tùy chỗ sở ưng ra khỏi khổ sanh tử được vui Niết-bàn.

Thiện Hiện phải biết: Bồ-tát Ma-ha-tát này an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa tự thọ trì tịnh giới, cũng khuyên người thọ trì tịnh giới, hằng chính xưng nêu pháp thọ trì tịnh giới, vui mừng khen ngợi kẻ thọ trì tịnh giới.

Như vậy, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát tu hành Bồ thí Ba-la-mật-đa khuyên các hữu tình an trụ tịnh giới thoát khổ sanh tử được vui Niết-bàn.

Lại nữa, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa thấy các hữu tình giận dữ lẫn nhau rất sanh thương xót mà bảo đó rằng: Duyên nào các người giận dữ lẫn nhau? Các người nếu bị có điều thiếu thốn, lẫn quanh nhau mà gây các ác nghiệp, nên đòi nơi ta chớ sanh nghi nan, tùy người cần dùng đều sẽ thí cho. Các người chẳng nên giận dữ lẫn nhau mà nên tu an nhẫn chung khởi từ tâm.

Thiện Hiện phải biết: Bồ-tát Ma-ha-tát này an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa khuyên các hữu tình tu an nhẫn rồi, muốn cho vững chắc lại bảo nữa rằng: “Nhân duyên giận dữ trọn không định thật, đều từ hư vọng phân biệt khởi ra, vì tất cả pháp bản tánh không vậy. Duyên nào các người với pháp không thật, quấy sanh giận dữ hủy tổn lẫn nhau? Các người chớ nhân hư vọng phân biệt giận dữ lẫn nhau, gây các ác nghiệp phải đọa địa ngục, bàng sanh, quỷ giới và các chỗ ác, chịu các khổ nặng nề, khổ ấy đau độc cứng cõi bén nhọn cắt hại thân tâm rất cực khó chịu. Các người chớ chấp việc chẳng thật có, quấy giận dữ nhau gây các tội nghiệp. Bởi tội nghiệp đây với thân người hèn kém hãy khó khá

được, hưởng sanh thiện thú, hoặc sanh trong người gặp Phật nghe pháp, thâm tâm tín thọ như nói tu hành.

Các người phải biết thân người khó được, Phật ra đời khó gặp, sanh tin lại khó, nghe pháp thọ hành lại càng khó hơn. Các người ngày nay đã đủ các việc ấy, chớ bởi giận dữ mà mất thời tốt. Nếu mất thời này thì khó cứu lại. Vậy nên, các người đối các hữu tình chớ sanh giận dữ phải tu an nhẫn”.

Thiện Hiện phải biết: Bồ-tát Ma-ha-tát này an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa tự hành an nhẫn, cũng khuyên người hành an nhẫn, hằng chính xưng nêu pháp hành an nhẫn, vui mừng khen ngợi kẻ hành an nhẫn.

Như vậy, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa khuyên các hữu tình tu hành an nhẫn. Các loại hữu tình, do nhờ đây lần hồi lần lửa nung Tam thừa mà được ra khỏi.

Lại nữa, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa thấy các hữu tình lười nhác thân tâm, rất sanh thương xót mà bảo đó rằng: Duyên nào các người chẳng siêng tinh tiến tu các thiện pháp mà sanh lười biếng? Kia trả lời rằng: Chúng tôi thiếu thốn của cải, đối các pháp lành chẳng siêng tu được. Bồ-tát bảo rằng: Ta năng thí

người của cải bị thiếu cho người đầy đủ, người nên siêng tu bố thí, tinh giới, an nhẫn, tinh tiến, tinh lực, bát-nhã.

Khi các hữu tình được Bồ-tát này đã cho của cải không điều thiếu thốn, bèn năng phát khởi thân tâm tinh tiến tu các pháp lành mau được viên mãn. Kia nhờ pháp lành được viên mãn nên lần hồi dần sanh các pháp vô lậu. Nhờ pháp vô lậu mới được quả Dự lưu, Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán, hoặc có được Độc giác Bồ-đề, hoặc vào Bồ-tát Chánh tánh ly sanh, lần hồi tu hành các bậc Bồ-tát, sẽ chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Thiện Hiện phải biết: Bồ-tát Ma-ha-tát này an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa tự hành tinh tiến, cũng khuyên người hành tinh tiến, hằng chính xưng nêu pháp hành tinh tiến. Vui mừng khen ngợi kẻ hành tinh tiến.

Như vậy, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa khiến các hữu tình xa lìa lười biếng, siêng tu các thiện, mau được ra khỏi.

Lại nữa, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa thấy các hữu tình thân tâm tán loạn, rất sanh thương xót mà bảo đó rằng: Duyên nào các người chẳng tu tinh lực, tán loạn mất nhớ, lộn quanh sanh tử? Kia trả lời rằng: Chúng tôi

thiếu thốn của cải nên đối tĩnh lự chẳng tu tập được. Bồ-tát bảo rằng: Ta năng thí các người của cải bị thiếu, đều khiến đầy đủ. Các người từ nay chẳng nên còn khởi hư vọng phân biệt, vin bám các thứ tìm tòi trong ngoài, rối loạn tự tâm.

Khi các hữu tình được Bồ-tát này đã cho của cải không bị thiếu thốn, bèn năng đề dứt hư vọng phân biệt tìm tòi dục ác, vào sơ tĩnh lự; lần hồi lại vào các tĩnh lự thứ hai, thứ ba, thứ tư. Nương các tĩnh lự lại năng dẫn phát được từ bi hỷ xả bốn thứ phạm trụ. Tĩnh lự, vô lượng làm chỗ nương dựa, lại năng lần vào bốn định vô sắc. Tĩnh lự, vô lượng, vô sắc điều tâm cho mềm mại rồi, tu bốn niệm trụ lần hồi cho đến tám thánh đạo chi. Do đây lại năng dẫn các pháp không, vô tướng, vô nguyện thấy đều khiến đầy đủ, tùy kia sở ưng được quả Tam thừa.

Thiện Hiện phải biết: Bồ-tát Ma-ha-tát này an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa tự tu tĩnh lự, cũng khuyên người tu tĩnh lự, hằng chính xưng nêu pháp tu tĩnh lự, vui mừng khen ngợi kẻ tu tĩnh lự.

Như vậy, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa khuyên các hữu tình xa lìa tán loạn, tu các tĩnh lự được nhiều ích lớn.

Lại nữa, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa thấy các hữu tình ngu si

điên đảo rất sanh thương xót mà bảo đó rằng: Duyên nào các người chẳng tu bát-nhã, ngu si điên đảo lộn quanh sanh tử? Kia trả lời rằng: Chúng tôi thiếu thốn của cải nên đối bát-nhã chẳng tu tập được.

Bồ-tát bảo rằng: “Ta năng cấp thí các người những của cải bị thiếu cho đến đầy đủ. Người nên nhận lấy. Trước hết tu bố thí, tịnh giới, an nhẫn, tinh tiến, tĩnh lự được viên mãn rồi, nên quán sát kỹ thật tướng các pháp, tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Nghĩa là bấy giờ nên quán sát kỹ vì có chút pháp mà khá được chẳng; là ngã, hữu tình, nói rộng cho đến tri giả, kiến giả vì khá được chẳng?

Sắc cho đến thức. Nhãn xúc cho đến ý xúc. Sắc xúc cho đến pháp xúc. Nhãn giới cho đến ý giới. Sắc giới cho đến pháp giới. Nhãn thức giới cho đến ý thức giới. Nhãn xúc cho đến ý xúc. Nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ cho đến ý xúc làm duyên sanh ra các thọ. Địa giới cho đến thức giới. Nhân duyên cho đến tăng thượng duyên, các pháp theo duyên sanh ra. Vô minh cho đến lão tử. Cõi Dục, cõi Sắc, cõi Vô sắc. Bố thí cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Nội không cho đến vô tánh tự tánh không. Chơn như cho đến bất tư nghì giới. Khổ tập diệt đạo thánh đế. Bốn niệm trụ cho đến tám thánh đạo chi. Bốn tĩnh lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định. Không, vô tướng, vô

nguyện giải thoát môn. Tám giải thoát cho đến mười biến xứ. Tịnh quán địa cho đến Như Lai địa. Cực hỷ địa cho đến Pháp vân địa. Đà-la-ni môn, tam-ma-địa môn. Năm nhãn, sáu thần thông. Như Lai mười lực cho đến mười tám pháp Phật bất cộng. Đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả. Ba mươi hai tướng Đại sĩ, tám mươi tùy hảo. Pháp vô vong thất, tánh hằng trụ xả. Nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí. Quả Dự lưu cho đến Độc giác Bồ-đề. Tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát, chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Mỗi mỗi pháp xét kỹ vì khá được chăng?”.

Các hữu tình kia đã được của cải khỏi bị thiếu hụt, y lời Bồ-tát dạy, trước hết tu bố thí, tịnh giới, an nhẫn, tinh tiến, tinh lự được viên mãn rồi, lại quán sát kỹ thật tướng các pháp tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Khi quán sát kỹ như trước đã nói, thật tánh các pháp quả đều bất khả đắc. Vì bất khả đắc nên không sở chấp trước. Vì chẳng chấp trước nên chẳng thấy chút pháp có sanh có diệt, có nhiễm có tịnh. Khi kia đối các pháp không sở đắc, đối tất cả xứ chẳng sanh phân biệt, nghĩa là chẳng phân biệt đây là địa ngục, bàng sanh, quỷ giới hoặc a-tổ-lạc, hoặc người hoặc trời, cũng chẳng phân biệt trì giới phá giới, cũng chẳng phân biệt dị sanh Thánh giả, cũng chẳng phân biệt đây là Dự lưu cho đến đây là

Bồ-tát, chư Phật, cũng chẳng phân biệt hữu vi vô vi. Kia do không phân biệt như thế nên tùy sở ưng lần hồi chứng được Thánh quả Tam thừa.

Thiện Hiện phải biết: Bồ-tát Ma-ha-tát này an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa tự tu bát-nhã, cũng khuyên người tu bát-nhã, hằng chính xung nêu pháp tu bát-nhã, vui mừng khen ngợi kẻ tu bát-nhã.

Như vậy, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa, khuyên các hữu tình siêng tu bát-nhã khiến được an vui thù thắng rất ráo.

Lại nữa, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa tự hành Bồ thí cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa, cũng khuyên người hành Bồ thí cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa rồi, lại thấy hữu tình lăn quanh các thú chịu khổ sanh tử chưa được giải thoát. Vì muốn khiến giải thoát khổ sanh tử, nên trước dùng các thứ của cải nhiều ích, sau đem các pháp vô lậu xuất thế phương tiện khéo léo mà nhiếp thọ đó.

Các hữu tình kia đã được của cải không bị thiếu hụt, thân tâm mạnh mẽ, năng trụ nội không cho đến vô tánh tự tánh không. Năng trụ chơn như cho đến bất tư nghì giới. Năng trụ khổ tập diệt đạo thánh đế.

Năng tu bốn niệm trụ cho đến tám thánh đạo chi. Năng tu bốn tĩnh lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định. Năng tu không, vô tướng, vô nguyên giải thoát môn. Năng tu tám giải thoát cho đến mười biến xứ. Năng tu Tịnh quán địa cho đến Như Lai địa. Năng tu Cực hỷ địa cho đến Pháp vân địa. Năng tu đà-la-ni môn, tam-ma-địa môn. Năng tu năm nhãn, sáu thần thông. Năng tu Như Lai mười lực cho đến mười tám pháp Phật bất cộng. Năng tu đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả. Năng tu pháp vô vong thất, tánh hằng trụ xả. Năng tu nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí. Năng tu vô lượng vô biên các Phật pháp khác. Các hữu tình kia do được pháp vô lậu nhiếp thọ nên giải thoát sanh tử được vui Niết-bàn.

Thiện Hiện phải biết: Bồ-tát Ma-ha-tát này an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa tự hành các thứ thắng pháp vô lậu, cũng khuyên người hành các thứ thắng pháp vô lậu, hằng chính xưng nêu pháp hành các thứ thắng pháp vô lậu, vui mừng khen ngợi kẻ hành các thứ thắng pháp vô lậu.

Như vậy, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa đem pháp vô lậu nhiếp thọ hữu tình khiến thoát khổ sanh tử được vui Niết-bàn.

Lại nữa, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa thấy các hữu tình không nương không dựa, chịu các khổ não, thiếu thốn của cải, rất sanh thương xót mà an ủi rằng: “Ta năng vì người làm chỗ nương dựa, khiến người giải thoát việc bị chịu khổ. Các người cần dùng áo mặc, uống ăn và các của cải, đều tùy ý đòi, ta sẽ tùy các người đòi gì đều cấp thí, khiến các người đêm dài lợi ích an vui. Khi các người nhận vật ta đã thí như lấy của mình, chớ sanh tưởng của người. Sở dĩ vì sao? Vì ta ở đêm dài nhóm chứa của vật chỉ vì các người được nhiều ích vậy. Các người nay đây đem tâm vô nan đối của vật này tùy ý nhận lấy. Lấy rồi, trước nên tùy mình thọ dụng, tu các nghiệp lành, sau đem vật đây thí các hữu tình cũng khiến tu lành. Nghĩa là khiến tu hành Bồ thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Cũng khiến an trụ nội không cho đến vô tánh tự tánh không. Cũng khiến an trụ chơn như cho đến bất tư nghì giới. Cũng khiến an trụ khổ tập diệt đạo thánh đế.

Cũng khiến tu hành ba mươi bảy thứ phần pháp Bồ-đề. Cũng khiến tu hành bốn tĩnh lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định. Cũng khiến tu hành ba môn giải thoát. Cũng khiến tu hành tám giải thoát cho đến mười biến xứ. Cũng khiến tu hành Tịnh quán địa cho đến Như Lai địa. Cũng khiến tu hành Cực hỷ địa cho đến Pháp vân địa. Cũng khiến tu

hành đà-la-ni môn, tam-ma-địa môn. Cũng khiến tu hành năm nhãn, sáu thần thông. Cũng khiến tu hành Như Lai mười lực cho đến mười tám pháp Phật bất cộng. Cũng khiến tu hành đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả. Cũng khiến tu hành pháp vô vong thất, tánh hằng trụ xả. Cũng khiến tu hành nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí. Cũng khiến tu hành vô lượng vô biên các Phật pháp khác”.

Thiện Hiện phải biết: Các Bồ-tát Ma-ha-tát này dạy dẫn các hữu tình như thế rồi, tùy kia sở ưng lại khiến tu tập các pháp vô lậu trụ quả Dự lưu, hoặc trụ quả Nhất lai, hoặc trụ quả Bất hoàn, hoặc trụ quả A-la-hán, hoặc trụ Độc giác Bồ-đề, hoặc trụ Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Như vậy, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát tu hành Bồ thí Ba-la-mật-đa phương tiện khéo léo thành thực hữu tình khiến kia giải thoát sanh tử ác thú, như sở ưng chứng được Niết-bàn Tam thừa.

Cụ thọ Thiện Hiện lại thưa Phật rằng: Bồ-tát Ma-ha-tát làm sao tu hành Tịnh giới Ba-la-mật-đa và các đạo Đại Bồ-đề, Bồ-tát phương tiện khéo léo thành thực hữu tình?

Phật bảo: Thiện Hiện! Có Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Tịnh giới Ba-la-mật-đa, phương tiện khéo

**léo thấy các hữu tình thiếu thốn của cải, phiền não
hùng thịnh chẳng tu thiện được, thương xót bảo
rằng: “Nếu các người vì thiếu thốn của cải, chẳng
tu thiện được, ta sẽ cấp thí người các thứ của cải,
các người chớ sanh phiền não ác nghiệp, nên chính
tu học bố thí thấy thiện”.**

**Bồ-tát Ma-ha-tát này an trụ Tịnh giới Ba-la-mật-đa như ưng nhiếp thọ các loại hữu tình: Kẻ có
tham lam khiến tu bố thí, đổi thân mạng của không
điều luyến tiếc. Kẻ có phá giới khiến tu tịnh giới,
năng chính thọ hành mười thiện nghiệp đạo, trụ
giới luật nghi chẳng phá chẳng thủng, không uế
không tạp, cũng không bị bắt lấy. Kẻ có giận dữ
khiến tu an nhẫn, bị hủy nhục gia hại tâm không
biến đổi. Kẻ có lừa dối khiến tu tinh tiến, tu các
pháp lành như chứa chầy dầu. Kẻ có tán loạn khiến
tu tĩnh lự tâm hằng vắng định, lìa các tán động. Kẻ
có ngu si khiến tu diệu huệ. Kẻ chấp lấy pháp khiến
quán pháp không đổi các công đức. Kẻ có thiếu thốn
khiến siêng tinh tiến tu các công đức.**

**Như vậy, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát an
trụ Tịnh giới Ba-la-mật-đa, thành thực hữu tình
phương tiện khéo léo hoặc khiến giải thoát các khổ
ác thú, hoặc khiến chứng được Niết-bàn Tam thừa.**

**Thiện Hiện phải biết: Có Bồ-tát Ma-ha-tát tu
hành bốn Ba-la-mật-đa kia và các đạo Bồ-đề Bồ-tát,**

mỗi mỗi đều năng phương tiện khéo léo, dùng tất cả thiện pháp thành thực hữu tình hoặc khiến giải thoát các khổ ác thú, hoặc khiến chúng được Niết-bàn Tam thừa, mỗi mỗi như bố thí trước nói rộng.

HỘI THỨ BA

Phẩm PHẬT QUỐC Thứ 30 - 1

Bấy giờ, Thiện Hiện khởi nghĩ này rằng: Sao gọi đạo Bồ-tát Ma-ha-tát, các Bồ-tát Ma-ha-tát an trụ trong ấy mặc áo giáp công đức lợi ích an vui tất cả hữu tình, chóng năng chứng được Nhất thiết trí trí?

Phật biết nghĩ kia, bảo Thiện Hiện rằng: Thiện Hiện phải biết: Bồ thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lực, Bát-nhã Ba-la-mật-đa, nói rộng cho đến nhất thiết tướng trí và vô lượng vô biên các Phật pháp đều là đạo Bồ-tát Ma-ha-tát.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nơi ý hiểu sao? Vả có chút pháp nào các Bồ-tát Ma-ha-tát chỗ chẳng nên học, các Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng học pháp ấy vả năng chứng được Nhất thiết trí trí?

Thiện Hiện thưa rằng: Bạch Thế Tôn! Chẳng có.

Phật nói: Thiện Hiện! Như vậy, như vậy. Định không chút pháp nào các Bồ-tát Ma-ha-tát chỗ chẳng nên học cả. Các Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng học pháp ấy tất chẳng năng được Nhất thiết trí trí. Sở

dĩ vì sao? Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đối tất cả pháp chẳng năng biết khắp, chẳng thành Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác.

Cụ thọ Thiện Hiện bèn thưa Phật rằng: Nếu tất cả pháp tự tánh đều không, chúng Bồ-tát Ma-ha-tát làm sao học tất cả pháp? Hầu như không Thế Tôn đối không hý luận mà dấy lên hý luận. Nghĩa là có các pháp là đây là kia, do đây vì đây, pháp này là thế gian, pháp này là xuất thế gian, pháp này là hữu lậu, pháp này là vô lậu, pháp này là hữu vi, pháp này là vô vi, đây là pháp dị sanh, đây là pháp Dự lưu, nói rộng cho đến đây là pháp Bồ-tát, đây là pháp chư Phật?

Phật bảo: Thiện Hiện! Như vậy, như vậy. Các pháp sở hữu tự tánh đều không. Nếu tất cả pháp tự tánh chẳng không, thời các Bồ-tát Ma-ha-tát lẽ chẳng năng được Nhất thiết trí trí. Vì tất cả pháp tự tánh đều không, vậy nên Bồ-tát Ma-ha-tát định năng chứng được Nhất thiết trí trí.

Lại người đã nói, nếu tất cả pháp tự tánh đều không, chúng Bồ-tát Ma-ha-tát làm sao học tất cả pháp, nói rộng cho đến đây là pháp Bồ-tát chư Phật ấy. Thiện Hiện phải biết: Nếu các hữu tình biết tất cả pháp tự tánh đều không, thời các Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng cần học tất cả pháp, cũng chẳng hay được

Nhất thiết trí trí, vì các hữu tình tuyên nói khai chỉ làm chi! Bởi các hữu tình chẳng biết các pháp tự tánh đều không, vậy nên Bồ-tát Ma-ha-tát định phải học tất cả pháp, cũng phải hay chứng được Nhất thiết trí trí vì các hữu tình tuyên nói khai chỉ.

Thiện Hiện phải biết: Các Bồ-tát Ma-ha-tát đối đạo Bồ-tát khi mới tu học cần quán sát kỹ các pháp tự tánh đều bất khả đắc, duy chỉ có hư dối phân biệt gây ra. Ta phải quán sát kỹ tự tánh các pháp đều rốt ráo không, chẳng nên đối trong có chỗ chấp trước. Nghĩa là chẳng nên chấp trước sắc, cũng chẳng nên chấp trước thọ tưởng hành thức. Nói rộng cho đến chẳng nên chấp trước tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát, cũng chẳng nên chấp trước chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Sở dĩ vì sao? Vì tất cả pháp tự tánh đều không. Không tánh chẳng nên chấp trước. Trong không của không tánh, không tánh hãy bất khả đắc, huống có không tánh năng chấp trước cái không.

Thiện Hiện phải biết: Các Bồ-tát Ma-ha-tát khi quán sát tất cả pháp như thế, đối các pháp tánh mặc dù chẳng chấp trước mà đối các pháp thường siêng tu học từng không nhàm mỏi.

Bồ-tát Ma-ha-tát này trọn trong đây học quán các hữu tình tâm hành sai khác, nghĩa là quán sát kỹ các hữu tình này tâm hành chỗ nào. Đã quán sát

rồi, như thật biết rõ tâm kia chỉ hành chỗ hư vọng phân biệt chấp trước. Bồ-tát bấy giờ bèn khởi nghĩ này: Kia tâm đã hành chỗ hư vọng phân biệt chấp trước, ta khiến giải thoát định chẳng là khó.

Bồ-tát Ma-ha-tát này khởi nghĩ đây rồi, an trụ Bát-nhã Ba-la-mật-đa phương tiện khéo léo, dạy trao dạy răn các hữu tình rằng: “Các người ngày nay đều nên xa lìa chỗ hư vọng phân biệt chấp trước, tới vào Chánh pháp tu các hạnh lành”. Còn nói lời này nữa: “Ngày nay các người nên hành bố thí sẽ được của cải không gì thiếu thốn, nhưng chớ ý đây mà sanh kiêu lung. Sở dĩ vì sao? Trong đây đều không chắc thật khá được. Các người nay đây nên hành tịnh giới, an nhẫn, tinh tiến, tĩnh lự, bát-nhã sẽ được các thứ công đức đầy đủ, nhưng chớ ý đây mà sanh kiêu lung. Sở dĩ vì sao? Trong đây đều không chắc thật khá được. Nói rộng cho đến các người nay đây nên hành quả Dự lưu cho đến Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề và vô lượng vô biên các Phật pháp khác, nhưng chớ ý đây mà sanh kiêu lung. Sở dĩ vì sao? Trong đây đều không chắc thật khá được”.

Bồ-tát Ma-ha-tát này an trụ Bát-nhã Ba-la-mật-đa phương tiện khéo léo khi dạy trao dạy răn các hữu tình hành đạo Bồ-tát không chỗ chấp trước. Sở dĩ vì sao? Tất cả pháp tánh chẳng nên chấp

trước, hoặc năng chấp trước, hoặc sở chấp trước đều không tự tánh, vì tất cả pháp tự tánh không vậy.

Thiện Hiện phải biết: Các Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành đạo Bồ-tát đối tất cả pháp đều không sở trụ, đem không sở trụ mà làm phương tiện, tuy hành Bồ thí cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa mà với trong ấy đều không sở trụ. Nói rộng cho đến tuy hành hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát, chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề và vô lượng vô biên các Phật pháp mà với trong ấy đều không sở trụ. Sở dĩ vì sao? Vì tự tánh như thế, kẻ hành, hành tướng tất cả đều không, nên với trong ấy đều không sở trụ.

Thiện Hiện phải biết: Các Bồ-tát Ma-ha-tát mặc dù năng được quả Dự lưu nói rộng cho đến Độc giác Bồ-đề, mà đối nơi ấy chẳng muốn chứng trụ. Sở dĩ vì sao? Có hai duyên có. Những gì là hai? Một là quả kia đều không tự tánh, năng trụ sở trụ đều bất khả đắc. Hai là đối kia chẳng sanh mừng đủ. Vậy nên đối trong chẳng muốn chứng trụ. Nghĩa là chúng các Bồ-tát Ma-ha-tát hằng khởi nghĩ này: “Ta định phải được quả Dự lưu cho đến Độc giác Bồ-đề, chẳng nên chẳng được, nhưng đối trong chẳng nên chứng trụ. Sở dĩ vì sao? Vì ta từ sơ phát tâm Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề đến nay, ở tất cả thời đã không tướng nào khác, duy chỉ cầu Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Nhưng ta định sẽ chứng

được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, đâu ở giữa chừng nên trụ các quả”.

Thiện Hiện phải biết: Bồ-tát Ma-ha-tát này từ sơ phát tâm cho đến tới vào Bồ-tát sở đắc Chánh tánh ly sanh, từng không tướng khác, chỉ cầu Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Thiện Hiện phải biết: Bồ-tát Ma-ha-tát này từ được sơ địa, lần hồi cho đến được đệ thập địa, từng không tướng khác, chỉ cầu Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Thiện Hiện phải biết: Bồ-tát Ma-ha-tát này chuyên cầu Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, ở tất cả thời tâm không tán loạn, có khởi các nghiệp thân ngữ ý không chằng đều tương ưng cùng tâm Bồ-đề.

Thiện Hiện phải biết: Bồ-tát Ma-ha-tát này trụ tâm Bồ-đề khởi đạo Bồ-đề, chẳng bị các việc khác làm rối loạn nơi tâm.

Cụ thọ Thiện Hiện bèn thưa Phật rằng: Nếu tất cả pháp rốt ráo chẳng sanh, chúng Bồ-tát Ma-ha-tát làm sao khởi đạo Bồ-đề?

Phật bảo: Thiện Hiện! Như vậy, như vậy, tất cả pháp đều chẳng sanh. Đây các kẻ không sở tác, không sở thú, lại làm sao biết tất cả pháp đều chẳng sanh vậy?

Cụ thọ Thiện Hiện bèn thưa Phật rằng: Đâu chẳng ch²ư Phật hiện ra thế gian, hoặc chẳng ra đời, các pháp pháp tánh lẽ vậy thường trụ.

Phật bảo: Thiện Hiện! Như vậy, như vậy. Nhưng các hữu tình chẳng hiểu rõ được các pháp pháp tánh lẽ vậy thường trụ, nên lộn quanh sanh tử chịu các khổ não. Các Bồ-tát Ma-ha-tát vì nhiều ích kia khởi đạo Bồ-đề. Do đạo Bồ-đề, khiến các hữu tình giải thoát rốt ráo các khổ sanh tử, chứng được Niết-bàn thanh tịnh thường vui.

Bấy giờ, cụ thọ Thiện Hiện lại thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Các Bồ-tát Ma-ha-tát vì dùng sanh đạo được Bồ-đề ư? Phật nói: Chẳng phải.

Bạch Thế Tôn! Vì dùng chẳng sanh đạo được Bồ-đề ư? Phật nói: Chẳng phải.

Bạch Thế Tôn! Vì dùng sanh chẳng sanh đạo được Bồ-đề ư? Phật nói: Chẳng phải.

Bạch Thế Tôn! Vì dùng chẳng sanh chẳng phải chẳng sanh đạo được Bồ-đề ư? Phật nói: Chẳng phải.

Cụ thọ Thiện Hiện bèn thưa Phật rằng: Nếu vậy Bồ-tát Ma-ha-tát làm sao sẽ được Bồ-đề ư?

Phật bảo: Thiện Hiện! Bồ-đề chẳng bởi đạo phi đạo mà được. Sở dĩ vì sao? Bồ-đề tức đạo, đạo tức Bồ-đề. Vậy nên chẳng bởi đạo phi đạo được.

Cụ thọ Thiện Hiện lại thưa Phật rằng: Nếu Bồ-đề tức đạo, đạo tức Bồ-đề ấy, đâu chẳng Bồ-tát Ma-ha-tát đã được đạo Bồ-đề lẽ đã được Bồ-đề. Nếu vậy duyên nào Thế Tôn lại vì các Bồ-tát nói mười lực Như Lai, bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng, ba mươi hai tướng, tám mươi tùy hảo và vô lượng vô biên các Phật pháp khiến kia tu chứng?

Phật bảo: Thiện Hiện! Nơi ý hiểu sao? Người đâu bảo Phật được Bồ-đề ư?

Thiện Hiện thưa rằng: Bạch Thế Tôn! Chẳng bảo vậy. Sở dĩ vì sao? Phật tức Bồ-đề, Bồ-đề tức Phật, nên chẳng phải bảo Phật được Bồ-đề.

Phật bảo: Thiện Hiện! Như vậy, như vậy. Nhưng người đã hỏi đâu chẳng Bồ-tát Ma-ha-tát đã được đạo Bồ-đề, lẽ đã được Bồ-đề ấy. Thiện Hiện phải biết: Các Bồ-tát Ma-ha-tát tu đạo Bồ-đề chưa được viên mãn làm sao nên nói đã được Bồ-đề.

Thiện Hiện phải biết: Các Bồ-tát Ma-ha-tát nếu đã viên mãn Bồ thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lực, Bát-nhã Ba-la-mật-đa, nói rộng cho đến nhất thiết tướng trí và vô lượng vô biên Phật pháp

nữa. Từ đây không gián đoạn, dùng định Kim cương dụ một sát-na ngắn tương ưng Bát-nhã, dứt hẳn tất cả hai chướng thô trọng là phiền não và sở tri tập khí nổi nhau, chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề cho đến Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác đối tất cả pháp được đại tự tại.

Cụ thọ Thiện Hiện lại thưa Phật rằng: Sao là Bồ-tát Ma-ha-tát nghiêm tịnh cõi Phật?

Phật bảo: Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát từ sơ phát tâm cho đến rốt ráo, thường tự thanh tịnh ba thứ nghiệp thô trọng thân ngữ ý, cũng thanh tịnh ba thứ nghiệp thô trọng thân ngữ ý người khác, mới năng nghiêm tịnh được cõi Phật chỗ ở.

Cụ thọ Thiện Hiện bèn thưa Phật rằng: Sao gọi Bồ-tát Ma-ha-tát ba thứ nghiệp thô trọng thân ngữ ý?

Phật bảo: Thiện Hiện! Nếu hại sanh mạng, hoặc lấy của chẳng cho, hoặc muốn tà hành; ba bất thiện đây gọi là thân nghiệp thô trọng Bồ-tát. Hoặc lời dối gạt, hoặc lời chia rẽ, hoặc lời thô ác, hoặc lời tạp uế; bốn bất thiện đây gọi là ngữ nghiệp thô trọng Bồ-tát. Hoặc tham dục, hoặc giận dữ, hoặc tà kiến; ba bất thiện đây gọi là ý nghiệp thô trọng Bồ-tát.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát có bấy nhiêu tâm tham lam, phá giới, giận dữ, lừa dối, tán loạn, ác huệ, cũng gọi thô trọng.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát nhóm giới, nhóm định, nhóm huệ, nhóm giải thoát, nhóm giải thoát trí kiến đều chẳng thanh tịnh, cũng gọi thô trọng.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát xa lìa bốn niệm trụ, bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi; nói rộng cho đến xa lìa tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát, chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, cũng gọi thô trọng.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát tham đắm quả Dự lưu cho đến Độc giác Bồ-đề, cũng gọi thô trọng.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát khởi tướng sắc uẩn cho đến tướng thức uẩn, cũng gọi thô trọng. Nói rộng cho đến khởi tướng tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát và tướng chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, cũng gọi thô trọng. Khởi tướng dị sanh, tướng Thanh văn, tướng Độc giác, tướng Bồ-tát, tướng Như Lai, cũng gọi thô trọng. Khởi tướng địa ngục, tướng bàng sanh, tướng quỷ giới, tướng người, tướng trời, tướng

nam, tướng nữ, cũng gọi thô trọng. Khởi tướng côi Dục, tướng côi Sắc, tướng côi Vô sắc, cũng gọi thô trọng. Khởi tướng thiện, tướng phi thiện, tướng hữu lậu, tướng vô lậu, tướng thế gian, tướng xuất thế gian, tướng hữu vi, tướng vô vi, cũng gọi thô trọng.

Thiện Hiện phải biết: Các như thế thấy vô lượng vô biên chấp trước các pháp và các hữu tình hư vọng phân biệt, cùng là sở phát khởi nghiệp thân ngữ ý và những loại kia không tánh kham nổi, đều gọi thô trọng. Các Bồ-tát Ma-ha-tát đối thô trọng đây đều nên xa lìa.

Lại nữa, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm xa lìa thô trọng đã nói như thế, tự hành Bồ thí Ba-la-mật-đa, cũng khuyên người hành Bồ thí Ba-la-mật-đa. Nếu các hữu tình cần ăn cho ăn, cần uống cho uống, cần của cải cho của cải, tùy xứ tùy thời, tùy vật cần dùng thấy đều thí cho. Như mình sở hành các thứ bồ thí, khuyên người cũng vậy. Thí như thế rồi, đem căn lành đây cùng các hữu tình bình đẳng chung có, hồi hướng côi Phật nghiêm tịnh chỗ ở, khiến mau viên mãn lợi vui hữu tình.

Bồ-tát Ma-ha-tát này tự hành Tịnh giới cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa, cũng khuyên người hành

Tịnh giới cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Làm việc này rồi, đem căn lành đây cùng các hữu tình bình đẳng chung có, hồi hướng cõi Phật nghiêm tịnh chỗ ở, khiến mau viên mãn lợi vui hữu tình.

Lại nữa, Thiện Hiện! Có Bồ-tát Ma-ha-tát đem sức thần thông hoằng nguyện dựng đầy bảy báu thượng diệu thế giới Tam thiên đại thiên thí Phật Pháp Tăng và Phật Chế-đa Xá-lợi. Thí rồi vui mừng phát thệ nguyện rộng: Tôi đem căn lành đã trồng như thế cùng các hữu tình bình đẳng chung có, hồi hướng cõi Phật nghiêm tịnh chỗ ở, sẽ khiến cõi tôi bảy báu trang nghiêm, tất cả hữu tình tùy ý thọ dụng các thứ ngọc báu mà không tham đắm.

Lại nữa, Thiện Hiện! Có Bồ-tát Ma-ha-tát đem sức thần thông nguyện đánh tấu các vô lượng âm nhạc trên trời trong người hay ho, cúng dường Tam Bảo và Phật Chế-đa Xá-lợi. Cúng rồi vui mừng phát thệ nguyện rộng rằng: Tôi đem căn lành đã trồng như thế cùng các hữu tình bình đẳng chung có, hồi hướng cõi Phật nghiêm tịnh chỗ ở, sẽ khiến cõi tôi thường tấu các thứ âm nhạc hay ho như thế, kẻ hữu tình được nghe thân tâm vui vẻ mà không tham đắm.

Lại nữa, Thiện Hiện! Có Bồ-tát Ma-ha-tát đem sức thần thông nguyện dựng đầy các phẩm hương

hoa đẹp trên trời trong người thế giới Tam thiên đại thiên cúng dường Tam Bảo và Phật Chế-đa Xá-lợi. Cúng rồi vui mừng phát thệ nguyện rộng rằng: Tôi đem căn lành đã trồng như thế cùng các hữu tình bình đẳng chung có, hồi hướng cõi Phật nghiêm tịnh chỗ ở, cõi tôi sẽ thường có các thứ hương hoa đẹp như thế, hữu tình thọ dụng thân tâm vui vẻ mà không tham đắm.

Lại nữa, Thiện Hiện! Có Bồ-tát Ma-ha-tát đem sức thần thông nguyện sắm sửa trăm vị thức uống ăn thượng diệu cúng dường chư Phật, Độc giác, Thanh văn và chúng các Bồ-tát Ma-ha-tát. Cúng rồi vui mừng phát thệ nguyện rộng rằng: Tôi đem căn lành đã trồng như thế cùng các hữu tình bình đẳng chung có, hồi hướng cõi Phật nghiêm tịnh chỗ ở. Khi sẽ được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, khiến các loại hữu tình trong cõi tôi đều ăn thức uống ăn trăm vị như thế giúp thân tâm vui vẻ mà không tham đắm.

Lại nữa, Thiện Hiện! Có Bồ-tát Ma-ha-tát dùng sức thần thông nguyện sắm sửa các thứ hương bột thơm đẹp, áo mặc mềm mại trên trời trong người phụng thí chư Phật, Độc giác, Thanh văn và chúng các Bồ-tát Ma-ha-tát, hoặc lại thí Pháp cùng Phật Chế-đa Xá-lợi. Thí rồi vui mừng phát thệ nguyện rộng rằng: Tôi đem căn lành đã trồng như thế cùng

các hữu tình bình đẳng chung có, hồi hướng cõi Phật nghiêm tịnh chỗ ở. Khi sẽ được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, khiến các loại hữu tình trong cõi tôi thường được áo mặc bột hương như thế, tùy ý thọ dụng mà không tham đắm.

Lại nữa, Thiện Hiện! Có Bồ-tát Ma-ha-tát dùng sức thần thông nguyện sắm sửa trang nghiêm tùy ý sanh ra cảnh năm diệu dục trong người trên trời, cúng dường chư Phật và Phật Chế-đa Xá-lợi, Thanh văn, Độc giác cùng chúng các Bồ-tát Ma-ha-tát, thí các hữu tình. Thí rồi vui mừng phát thệ nguyện rộng rằng: Tôi đem căn lành đã trồng như thế cùng các hữu tình bình đẳng chung có, hồi hướng cõi Phật nghiêm tịnh chỗ ở. Khi sẽ được Vô thượng Chánh đẳng giác, khiến các loại hữu tình trong cõi tôi tùy tâm chỗ muốn cảnh sắc thanh hương vị xúc thượng diệu, tùy ý nghĩ tức có đến, vui mừng thọ dụng mà không tham đắm.

Lại nữa, Thiện Hiện! Có Bồ-tát Ma-ha-tát hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, mạnh mẽ chính siêng, phát thệ nguyện rộng, tự trụ nội không cho đến vô tánh tự tánh không, cũng khuyên người trụ nội không cho đến vô tánh tự tánh không. Nói rộng cho đến tự tu Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, cũng khuyên người tu Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Làm việc này rồi, lại phát nguyện rằng: Khi sẽ được

Vô thượng Chánh đẳng giác khiến các loại hữu tình trong cõi tôi thường không xa lìa các thứ công đức như thế thấy.

Như vậy, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát khi hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, do hành nguyện đây mới năng nghiêm tịnh cõi Phật chỗ ở.

Thiện Hiện phải biết: Chúng Bồ-tát Ma-ha-tát này tùy bấy nhiêu thời gian hành đạo Bồ-đề nên được viên mãn khởi ra hạnh nguyện, tức bấy nhiêu thời gian tinh siêng tu học. Nhờ nhân duyên đây tự được trọn nên tất cả thiện pháp, cũng khiến người được lần hồi trọn nên tất cả thiện pháp. Tự năng tu được tướng hảo thù thắng để trang nghiêm thân, cũng khiến người được lần hồi năng tu tướng hảo thù thắng để trang nghiêm thân, vì nhờ được đại phước rộng lớn nhiếp thọ vậy.

Thiện Hiện phải biết: Chúng các Bồ-tát Ma-ha-tát này sở tu hạnh nguyện được viên mãn rồi, mỗi mỗi đều ở nơi chỗ cõi Phật trang nghiêm thanh tịnh. Khi chúng được Vô thượng Chánh đẳng giác, hữu tình đã giáo hóa cũng sanh cõi kia chung hưởng Đại thừa pháp lạc tịnh độ.

--- o0o ---